

Περιεχόμενα

- Ξέρατε ότι ...
- Έκθεμα μήνα
- Εκδηλώσεις
- Δελτία Τύπου
- Πωλητήριο

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ξέρατε ότι

Ο Νοέμβριος θεωρείτο από το λαό ως ο καταλληλότερος μήνας για σπορά. Μάλιστα μια από τις κυριότερες γιορτές του μήνα είναι αυτή του Αγ. Γεωργίου του Σπόρου στις 3 Νοεμβρίου, ημερομηνία που σηματοδοτούσε και την έναρξη της σποράς.

Άλλες γιορτές του μήνα είναι:

- ◇ 8/11 η Σύναξη των Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ και όλων των Αγγελικών τάξεων
- ◇ 11/11 του Αγ. Μηνά, ο οποίος πιστεύεται ότι θεράπευε τους ελώδεις πυρετούς, ασθένεια, η οποία παλαιότερα ήταν ενδημική στην Κύπρο και ταλαιπωρούσε τους κατοίκους του νησιού
- ◇ 14/11 του Αγ. Φιλίππου, οπότε και πραγματοποιούνται οι λεγόμενες «Σήκωσες» πριν την έναρξη της νηστείας των Χριστουγέννων. Χαρακτηριστικό είναι το δίστιχο:
«Τ' Αη Φιλίππου πέρασεν τζ' ήρταν οι Τυρινάες τζ' εμείνασιν οι κορασιές με δίχως τους αντράες» (δηλαδή η Εορτή του Αγίου Φιλίππου πέρασε, κι ήρθε η περίοδος νηστείας της Τυρινής, κι έμειναν οι νεαρές χωρίς άντρες), καθώς αυτή την περίοδο, πριν την έναρξη της νηστείας, συνηθιζόταν η τέλεση αρραβώνων.
- ◇ 25 και 26 Νοεμβρίου εορτάζεται η μνήμη της Αγ. Αικατερίνης και του Αγ. Στυλιανού, οι οποίοι θεωρούνταν προστάτες άγιοι της μεταξοσκωληκοτροφίας και των βρεφών αντίστοιχα και στις 27/11 η μνήμη του Αγ. Ιακώβου ή αλλιώς Άη Άκουφου, θεραπευτή της κώφωσης.

Αρχάγγελος Μιχαήλ, Ι. Κισσονέργη, Εξώφυλλο καταλόγου Έκθεσης Ζωγραφίζοντας το Θείον

- ◇ Τέλος, στις 30 Νοεμβρίου εορτάζεται μια από τις μεγαλύτερες εορτές στην Κύπρο, αυτή του Απ. Ανδρέα. Στο παρελθόν χιλιάδες πιστοί συνέρρεαν στο περίφημο μοναστήρι του Αποστόλου στη χερσόνησο της Καρπασίας, πολλοί από τους οποίους μάλιστα διανυκτέρευαν εκεί λόγω του μεγάλου ταξιδιού που πραγματοποιούσαν, για να τιμήσουν τη μνήμη του, τόσο την ημέρα που εορταζόταν, όσο και στις 15 Αυγούστου, ημερομηνία κατά την οποία εγκαινιάσθηκε η Μονή το 1867. Επίσης πάσχοντες από διάφορες ασθένειες κατέφευγαν στο ναό, όπου έκαναν τάματα και αφιερώματα. Τάματα από τον Απόστολο Ανδρέα διασώζονται στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου, αφού δόθηκαν σ' αυτό ως δωρεά, το 1954.

Πηγές: Παπαχαράλαμπος, Γ.Χ., Κυπριακά Ήθη και Έθιμα, Λευκωσία, Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, 1965.

**ΑΜ 44. Τάμα (Ανάθημα)
Βραχιόλι, τύπου σκαλέττα,
Δωρεά Μονής Αποστόλου
Ανδρέα, Συλλογή Μουσεί-
ου Λαϊκής Τέχνης Κύπρου**

*Τα αφιερώματα ή αλλιώς
τάματα αποτελούσαν
προσφορές των πιστών πριν
ή κατόπιν ικανοποίησης
αιτήματός τους από τον
αγαπημένο τους άγιο. Στις
περιπτώσεις ασθένειας οι
πιστοί συνήθως αφιέρωναν
κέρρινα ή και αργυρά τάματα
στην εκκλησία σε μορφή
ομοιωμάτων του μέλους το
οποίο πονούσε (χέρι, αυτί,
πόδι κτλ.*

Έκθεμα μήνα Νοεμβρίου 2015

Το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών με την ευκαιρία της εορτής του Αποστόλου Ανδρέα στις 30 Νοεμβρίου, έχει επιλέξει να σας παρουσιάσει ως έκθεμα του μήνα ένα ασημένιο, επίχρυσο βραχιόλι τύπου σκαλέττα (Α.Μ. 744, Μήκος: 17,8 εκ., πλάτος 3,8 εκ.). Το κόσμημα ανήκει σε μικρή συλλογή αφιερωμάτων-ταμάτων, την οποία δώρισε στο Μουσείο η Ιερά Μονή Αποστόλου Ανδρέα (Καρπασία), στις 5 Ιανουαρίου 1954. Τη συλλογή αποτελούν πενήντα οκτώ συνολικά αντικείμενα, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται περιδέραια, βραχιόλια, καρφίτσες μανδηλίου, επιστήθιοι σταυροί, νομίσματα, πυξίδες και πόρπες.

Περιγραφή

Το περίτεχνης κατασκευής βραχιόλι αποτελείται από πέντε ισομήκεις, επάλληλες αλυσίδες, τις οποίες διαμορφώνουν τετράφυλλα, συρματερά ανθάκια σε σειρά. Κάθε ανθάκι σχηματίζεται από τέσσερις κυκλικούς χαλκάδες, κατασκευασμένους με διπλό, στριφτό σύρμα. Στην πρόσθια όψη του βραχιολιού, το σημείο ένωσης των χαλκάδων καλύπτει πέμπτος, ίδιας μορφής

γραμμές. Το βραχιόλι κουμπώνει με τη χρήση εμβόλου (σύρτη) που εισέρχεται σε κυλινδρικές υποδοχές τοποθετημένες στα άκρα των πλακιδίων. Οι τρεις συνολικά υποδοχές θηλυκώνουν, σχηματίζοντας συνεχόμενη σωληνωτή επιφάνεια. Την κλείδωση καλύπτει ημικυλινδρικό στοιχείο, πρόσθετο στο άκρο του ενός πλακιδίου. Η κυρτή επιφάνειά του διακοσμείται με εγχάρακτη, τεθλασμένη γραμμή.

χαλκάς με μικρή σφαίρα εδρασμένη στο κέντρο του, ενώ στην οπίσθια όψη του κοσμήματος η ένωση καλύπτεται με δισκοειδές έλασμα. Κυκλικόι χαλκάδες από διπλό, στριφτό σύρμα συνδέονται παρατεταγμένα ανθάκια και σχηματίζουν, επίσης, δύο κατακόρυφες σειρές που συγκρατούν ανά ίσα διαστήματα τις πέντε αλυσίδες. Στις απολήξεις του βραχιολιού, οι αλυσίδες στερεώ-

νονται σε δέκα χαλκάδες, επικολημένους κατά μήκος των εσωτερικών μακρών πλευρών δύο ορθογώνιων πλακιδίων (πούκλες). Τα πλακίδια φέρουν γραμμική διακόσμηση με εγχάρακτα, σχηματοποιημένα ανθεμωτά μοτίβα σε κατακόρυφη διάταξη κατά μήκος των εξωτερικών μακρών πλευρών τους, ενώ στις στενές πλευρές τους κοσμούνται με απλές καμπύλες

Για περισσότερες πληροφορίες και νέες δωρεές αποταθείτε στο τηλ. 22432578.

Επιμ. κειμένου: Πετρούλα Χατζητοφή, Μέλος Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών

Άντρη Θεοφάνους, Μέλος Συνδέσμου «Φίλοι του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης Κύπρου».

Πηγές:

Αρχείο Μουσείου Λαϊκής Τέχνης Κύπρου-Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών

Βιβλιογραφία:

Κορρέ-Ζωγράφου, Κ. 2008: Το βραχιόλι: Νεοελληνικό & Ethnic, 19ος-20ός αιώνας, Αθήνα: Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.

Μαζαράκης – Αινιάν, Ι. Κ. 1995: Κοσμήματα της ελληνικής παραδοσιακής φορεσιάς, Αθήνα: Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος.

Ριζοπούλου – Ηγουμενίδου, Ε. 1996: Η αστική ενδυμασία της Κύπρου κατά τον 18ο και 19ο αιώνα, Λευκωσία: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΗΝΑ

ΒΡΑΔΙΑ ΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
13.11.2015

Κι όμως η υπομονετική μικρή κουκουβάγια που αποτύπωσε ο Γιώργος Σεφέρης στο πασίγνωστο ποίημά του «Λεπτομέρειες στην Κύπρο» είναι πάντα εδώ, στη Λευκωσία, σκαρφαλωμένη στη θύρα του ναού του Αγίου Μάμαντος από το Δάλι, που εκτίθεται στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου,. Αλλά είναι τόσο λίγοι οι Λευκωσιάτες που το γνωρίζουν

Για τον λόγο αυτό, η βραδιά ποίησης και μουσικής, με τίτλο «Λεπτομέρειες στην Κύπρο», που διοργάνωσαν την Παρασκευή, 13 Νοεμβρίου, στις 18:45, οι «Φίλοι του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης Κύπρου», φιλοξενήθηκε στον όμορφο χώρο του Μουσείου.

Πέντε Κύπριοι ποιητές

η Στέλλα Βοσκαρίδου, η Μόνα Σαββίδου-Θεοδούλου, ο Βάκης Λοϊζίδης, ο Παναγιώτης

Νικολαΐδης και η Μαρία Περατικού-Κοκαράκη παρουσίασαν ποιήματά τους εμπνευσμένα από τον λαϊκό πολιτισμό μας.

Ταλαντούχα παιδιά από την Αγγλική Σχολή, απήγγειλαν ποιήματα και τραγούδια του Βασίλη Μιχαηλίδη και του Δημήτρη Λιπέρτη.

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. των Φίλων του Μουσείου, δρ Ιω. Ηλιάδης, στον σύντομο χαιρετισμό του, παρουσίασε το Μουσείο και τους στόχους της Επιτροπής Φίλων. Σύντομους χαιρετισμούς απηύθυναν επίσης ο πρόεδρος της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών, δρ Χ. Χοτζάκογλου και η πρόεδρος του Δ.Σ. της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας, κ. Μ. Νικόλσον.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι δήμαρχοι των κατεχόμενων δήμων Καραβά και Κυθρέας.

Ακολούθησε δεξίωση με κυπριακά παραδοσιακά προϊόντα στον προαύλιο χώρο του Μουσείου.

ΘΥΡΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑΝΤΟΣ, ΙΔΑΛΙΟΝ, ΤΕΛΗ 19^{ΟΥ} ΑΙ.
ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΛΑΪΚΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

*Λεπτομέρειες στην Κύπρο
Στον ζωγράφο Διαμαντή*

Η μικρή κουκουβάγια ήτανε

πάντα εκεί

σκαρφαλωμένη στ' ανοιχτάρι

τ' Αγίου Μάμα,

παραδομένη τυφλά στο μέλι του

ήλιου

εδώ ή αλλού, τώρα, στα περασμέ-

να: χόρευε

μ' ένα τέτοιο ρυθμό το φθινόπω-

ρο.

**Έτος Μνήμης Κύπρου
Χρυσάνθη 2015**

ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΗΝΑ

27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ-28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΔΙΗΜΕΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Κύπρος Χρυσάνθης: Χρυσοῦν Νᾶμα Πολιτισμοῦ

Συνδιοργανωτές: Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, Επιτροπή Έτους Κύπρου Χρυσάνθη

Χώρος: Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών. Μέγαρο Παλαιάς Αρχιεπισκοπής (έναντι Παγκυπρίου Γυμνασίου)

Χορηγοί: Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Αρτοποιεία Ζορπάς, Χορηγός Επικοινωνίας: PIK

Πρόσκληση και πρόγραμμα: www.cypriotstudies.org

Κυπριακά Σπουδαί, Δημοσιεύθηκε έως το δίτομο, ΟΕ (2011).

Κατάλογος Έκθεσης "Ζωγραφίζοντας το Θείο". 35 ευρώ. Για τα μέλη 24,50 ευρώ

Κατάλογος Έκθεσης «ΟΛΚΑΣ II». Τιμή πώλησης: 21 ευρώ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών (ΕΚΣ) αποτελεί το αρχαιότερο εν ζωή κυπριακό πνευματικό ίδρυμα.

Η ΕΚΣ έχει αγγίξει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων μέσα από μονογραφίες της, με άρθρα στο ετήσιο επιστημονικό δελτίο της *Κυπριακά Σπουδαί*, στα πρακτικά των τεσσάρων διεθνών Κυπριολογι-

κών συνεδρίων που είχε οργανώσει το 1969, 1982, 1996 και 2008 και με την έκδοση αυτοτελών εκδόσεων. Μέσα από τις εκδόσεις της προέβλεπε όλα τα επιστημονικά πεδία που αφορούν την κυπριακή ιστορία, αρχαιολογία, λαογραφία, γλώσσα, τέχνη, εκπαίδευση και άλλα θέματα που αφο-

ρούν την Κύπρο γενικότερα.

Κατάλογος Εκδόσεων

Μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για δημοσίευση άρθρου σας στο περιοδικό. Ακολουθούν οι κανόνες δημοσίευσης:

ΟΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΣ

Κατάλογος Έκθεσης "Ζωγραφίζοντας το Θείο". Τάσεις και επιδράσεις στην εκκλησιαστική ζωγραφική της Κύπρου κατά τον 19ο και 20ό αιώνα και ο ρόλος του νεοελληνικού κράτους

Πρόκειται για κατάλογο έκθεσης με ομώνυμο τίτλο, η οποία συνδιοργανώθηκε και εκδόθηκε από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών και την Κυπριακή Επιτροπή Βυζαντινών. Πρόκειται για τον πρώτο, σχετικό κατάλογο έκθεσης εικόνων και πινάκων ζωγράφων της Κύπρου και του ελλαδικού κορμού,

στην οποία συγκεντρώθηκε τόσο μεγάλος αριθμός έργων και καταγράφεται ανάγλυφα ένα σχεδόν άγνωστο κεφάλαιο της ιστορίας της τέχνης, αυτό της εξάπλωσης της δυτικότερης ζωγραφικής στη Μεγαλόνησο και μεταγενέστερα η τάση αναβίωσης της βυζαντινής τέχνης στο νησί με σπάνιες φωτογραφίες,

έγγραφα, ανθίβολα, αρχαιολογικά μαρτυρήματα και άγνωστο υλικό από μοναστήρια της Κύπρου.

Κατάλογος Έκθεσης «ΟΛΚΑΣ II». Μεσαιωνικά λιμάνια από τον Εύξεινο Πόντο στην Ανατολική Μεσόγειο

Μέσα από χάρτες, πορτολάβους, χαρακτηριστικά, μικρογραφίες χειρογράφων, ταχυδρομικά δελτάρια και φωτογραφίες από τον 12ο αι. έως και σήμερα, παρουσιάζονται ποικίλες όψεις 60 λιμανιών του Ευξείνου Πόντου, του Αιγαίου και της Κύπρου, που αναδεικνύουν το πλούσιο μεσαιωνικό παρελθόν των

αντίστοιχων χωρών.

Στην Κύπρο έγινε προβολή της έκθεσης σε όλες σχεδόν τις παράλιες πόλεις.

ΠΩΛΗΤΗΡΙΟ. ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Κέντημα χριστουγεννιά-
τικο στολίδι
Τιμή: 2,5 ευρώ

Κασετίνα με φιγούρα
εμπνευσμένη από την
κυπριακή παράδοση
Τιμή: 12 ευρώ

Επίχρυσα μπρούτζινα
σκουλαρίκια σε ασημέν-
ιο επίχρυσο γαντζάκι.
Φέρει εφυσωμένη κε-
ραμική χάντρα.
Τιμή: 7 ευρώ

Κολοκύθα εγχάρακτη με
το παραδοσιακό μαχαι-
ράκι
Τιμή: 9 ευρώ

Ευχετήριες κάρτες με επιλεγμένα παραδο-
σιακά μοτίβα από το Μουσείο. Ενσωμα-
τώνουν χειροποίητο κέντημα,
Τιμή: από €4.50

Μάλλινες θήκες κινητού, υφαντές
στον αργαλειό,
Τιμή: από 8 ευρώ

Σταυρός, τύπου
Φυλακτό
Τιμή: 10,5 ευρώ

Έκδοση Αγίου Όρους:
Διαβάζοντας την εικόνα
των Χριστουγέννων
Τιμή: 15 ευρώ

Σουβέρ κέντημα
για τα ποτήρια σας
Τιμή: 3 ευρώ

Στέλλα Βοσκαρίδου Οι-
κονόμου, Αναγέλαστα
Ποιητική συλλογή €8

Μαρία Περατικού Κο-
καράκη, Χάι Κου και
Τάνκα, Ποιητική συλλο-
γή €6,50

Λευκαρίτικο κέντημα,
Τιμή: 31 ευρώ

*Στηρίζτε κι εσείς την
παράδοσή μας.
Αγοράστε μοναδικά
δώρα εμπνευσμένα από
την παράδοσή μας
και στηρίζτε το
Μουσείο Λαϊκής Τέχνης
Κύπρου (ιδρ. 1937),
στην προσπάθειά του να
συντηρήσει τα εκθέματά
του.*

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πλατεία Αρχιεπισκόπου Κυπριανού
Τ.Θ. 21436, 1508 Λευκωσία

Τηλ. 00357 22432578
Fax: 00357 22343439
E-mail: cypriotstudies@gmail.com

Πνευματικά Δικαιώματα κειμένων και εικόνων:
Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών

Επιμέλεια δελτίου: Ελένη Χρίστου

Έκδοση: Νοέμβριος 2015

Ίδρυση:

Πρόκειται για ένα από τα παλαιότερα εν ενεργεία μη κυβερνητικά σωματεία του ευρύτερου Ελληνισμού.

Ιδρύθηκε επί αγγλικής κατοχής της Κύπρου από μικρή ομάδα Κυπρίων Επιστημόνων. Η σύστασή της μπορεί να θεωρηθεί ως ο επιστημονικός αντίλογος των Κυπρίων στη στυγνή περίοδο της Παλμεροκρατίας (1933-1939), που ακολούθησε την εξέγερση του 1931, ως αντίδραση στην πολιτική του αφελληνισμού της Κύπρου, που επέβαλαν τότε οι Άγγλοι.

Δράση:

- Ετήσια έκδοση Επιστημονικού Δελτίου με την ονομασία “Κυπριακά Σπουδαί”. Το 1946 βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών. Σειρά αυτοτελών εκδόσεων, οι οποίες αναφέρονται σε πτυχές του πολιτισμού της Κύπρου.
- Ίδρυση Μουσείου Λαϊκής Τέχνης (1937). Πρώτος Διευθυντής του Μουσείου Λαϊκής τέχνης ήταν ο ζωγράφος Αδαμάντιος Διαμαντής.
- Καταρτισμός βιβλιοθήκης
- Διοργάνωση Διεθνούς Κυπρολογικού Συνεδρίου με συμμετοχή Κυπρίων. Μέχρι τώρα έχουν διεξαχθεί τέσσερα συνέδρια (Α΄ 1969, Β΄ 1982, Γ΄ 1996, Δ΄ 2008) και έχουν κυκλοφορήσει τα πρακτικά τους.
- Διοργάνωση Επιστημονικών διαλέξεων και ανακοινώσεων για θέματα, που αναφέρονται στην Κύπρο και τον Πολιτισμό της.
- Δημιουργία δικτύου εθελοντικής προσφοράς και δια βίου μάθησης

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΕΛΩΝ

Share

Για εγγραφές νέων μελών στην Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών μπορείτε να κατεβάσετε την **αίτηση** από την ιστοσελίδα μας:

http://cypriotstudies.org/eggrafi_melwn.html

Tweet

Καταστατικό:

<http://cypriotstudies.org/katastatiko.html>

+1

Κάθε μέλος δικαιούται με την καταβολή της ετήσιας συνδρομής

◇ τον τόμο των Κυπριακών Σπουδών (από το έτος εγγραφής του και εξής).

◇ 30% έκπτωση στις εκδόσεις της Εταιρείας. Συμμετοχή κατόπιν αίτησης στις επιτροπές της Εταιρείας

Υπενθυμίζουμε επίσης τα μέλη μας ότι η ετήσια συνδρομή καταβάλλεται στις αρχές κάθε έτους,

Εγγραφείτε σε μια από τις επιτροπές:

- Εκδηλώσεων
- Ε΄ Διεθνούς Κυπρολογικού

- Βιβλιοθήκης και Διαδικτύου

- Αρχείων

- Νέων

- Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Γραπτή δήλωση στο cypriotstudies@gmail.com,
τηλ. 22432578

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

1. Ανάδοχοι συντηρήσεων εκθεμάτων μουσείου & του κτηρίου
2. Χορηγοί Εκδηλώσεων
3. Χορηγοί Εκδόσεων
4. Χορηγοί Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
5. Τεχνικός Εξοπλισμός
6. Βιβλιοθήκη
7. "Υιοθεσία" συλλογών
8. Κληροδοτήματα κτηρίων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων